

Politiken, 19. jan. 2008

NASA slår alarm over smeltende is

Forskere fra NASA har fundet ud af, at Antarktis smelter så hurtigt, at det kan medføre havstigninger på 2,5 meter frem til 2100.

Af Jeanette Ringkøbing og Lars Dahlager

Forskerne havde ikke troet, at det ville ske.

Men ismasserne på det frysende kontinent Antarktis ser nu ud til at smelte i alarmerende hast. Satellitmålinger foretaget af det amerikanske rumfartsagentur NASA over en tiårsperiode viser, at kontinentet er svundet ind år for år:

Mindre is år for år

Alene i 2006 mistede Sydpolen 192 milliarder ton is til det omkringliggende hav og bidrog dermed til de globale havstigninger.

»Der er ingen tvivl om, at Antarktis alt i alt nu mister is hvert eneste år. Og hvert år mister det mere og mere«, siger Eric Rignot, seniorforsker ved NASA og hovedforfatter til den videnskabelige undersøgelse i Nature Geoscience, som lige er blevet offentliggjort.

Klimaforskere har tidligere antaget, at Antarktis ikke ville bidrage til fremtidige havstigninger, blandt andet fordi det meste af kontinentet er mange grader under frysepunktet.

FN er for forsigtige

Men NASA's resultater viser, at FN's Klimapanel's forudsigelser af havstigninger på højst 59 centimeter i 2100 formentlig er alt for forsigtige.

»FN's Klimapanel's beregninger over ændringerne i oceanernes vandstand bør bestemmes betragtes som stærkt konservative. De medregner ikke de mulige vandstandsændringer, der kan ske, når store mængder is flyder ud i vandet«, siger Rignot til Politiken.

Ifølge Rignot kan vandstanden stige hele 2,5 meter frem til år 2100:

»I det værste tænkelige scenario må vi regne med, at alene situationen på Grønland vil bidrage til, at vandstanden stiger en meter, og at Antarktis også vil bidrage med en meter, samt at øvrige smeltende gletsjere vil bidrage med en halv meter«.

Resultater er alarmerende

Siden Klimapanelets seneste rapport fra januar 2007 har forskere observeret overraskende hurtige konsekvenser af den globale opvarmning.

Over sommeren smeltede den arktiske is omkring Nordpolen til sit laveste niveau i historisk tid, og danske forskere fra Danmarks Rumcenter kunne afsløre, at Grønlands indlandsis smeltede væk i mængder fire gange større end for ti år siden.

Seniorforsker Shfaqat Abbas Khan, der stod i spidsen for de danske undersøgelser i Grønland, kalder de nye resultater fra Sydpolen »meget alarmerende«.

»Det, som vi længe har observeret i Grønland - nemlig at gletsjerne løber hurtigere ned mod vandet end tidligere og dermed øger vandstanden - ser vi nu også ske i Antarktis«.

Medfører millioner af klimaflygtninge

Han vil heller ikke afvise havstigninger på en meter eller mere.

Den størrelsesorden vil betyde, at nogle lavtliggende kystområder, også i Danmark, ikke længere kan bebos. Og at verden vil opleve hundrede millioner af klimaflygtninge, omfattende oversvømmelser, større risiko for flodbølger og drikkevand forurenset af havvand.

Også FN's Klimapanel er bekymret for, at afsmeltningen fra de to poler er langt større end panelets egne beregninger.

I FN's beregninger skyldes det meste af de næste hundrede års havstigninger, at vand udvider sig lidt, når det bliver varmere. Det får vandet til at fylde mere og dermed havene til at stige.

Afbrækkede isbjerge undlades i regnskabet

FN medtager bevidst ikke for eksempel isbjerge, der brækker af og falder i havet, fordi videnskaben stadig er for usikker på det punkt.

Klimapanelets formand, Rajendra Pachauri, sagde forleden i Oslo, at hvis begge polers iskapper begynder at smelte samtidig og hurtigt, så bliver resultatet ekstremt.

»Både iskapperne i Grønland og Vestantarktis er mængder af is og sne, der hviler på land. Hvis de gennem en smelteproces bryder op og opsluges af havet, så taler vi om havstigninger på flere meter«, sagde han.

Havstigningen kan mindskes

Eric Rignot fra NASA understreger, at vi mennesker stadig kan ændre den alarmerende udvikling.

»Formentlig vil vi se vandstanden blive øget mellem en og to meter, hvis altså vi ikke gør noget ved de nuværende klimaforandringer. Hvis situationen ændrer sig - og det kan den - så kan vi måske holde stigningen under en meter«.